

Dit omgangsprotocol sluit aan bij de afspraken die wij hanteren bij ons op basisschool Esmoreit. Deze afspraken werken ook preventief.

Als school doen wij onderstaande **belofte aan onze kinderen**;

Door de jaren op Esmoreit heb je, door te experimenteren, het zelf te proberen en fouten te (mogen) maken, kortom te beleven, leren leren. Je hebt begrip ontwikkeld en jezelf goed leren kennen. Jij weet waar je goed in bent, wat je leuk vindt en waar je minder goed in bent of wat je minder leuk vindt. Je hebt geleerd, door te ervaren, wie je bent, hoe je kunt reageren en welke wijze van leren het beste bij jou past. Hierdoor heb je vertrouwen in jezelf en in datgene wat de doet, en daar ben je trots op. Je hebt een onderzoekende houding, durft vragen te stellen en je weet waarin je je verder wilt ontwikkelen. Je hebt een goed basis aan lees-, taal-en rekenvaardigheden en je weet hoe je deze vaardigheden kunt inzetten. Je hebt ervaren dat er verschillen zijn tussen mensen en dat, juist als je uit gaat van die verschillen, er dan mooie dingen of ontwikkelingen kunnen ontstaan. Gedurende je hele schooltijd sta je er niet alleen voor, samen met je klasgenoten, je juffen en meesters en je ouders, kun je je ontwikkelen en je talent zichtbaar maken.

Doel van het omgangsprotocol:

- Alle kinderen voelen zich in hun basisschoolperiode veilig, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Bij de start van het schooljaar worden in de units afspraken gemaakt over hoe we met elkaar om willen gaan. Deze afspraken hangen zichtbaar in de groep, waardoor wij, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!
- Leerkrachten, ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit omgangsprotocol.

1. Regel

Pesten is niet toelaatbaar en wordt bij ons op school niet geaccepteerd. We hebben respect voor een ander en onszelf.

2. Definities Wat

is pesten?

Iemand wordt gepest als iemand anders of een groep mensen vervelende/gemene opmerkingen maakt tegen een betrokken persoon. Het is ook pesten als iemand wordt geschopt, geslagen, bedreigd of buiten de groep wordt geplaatst. Als dit soort zaken regelmatig gebeuren en als het voor de betrokken persoon moeilijk is om zich te verdedigen, spreken we van pesten. Pestgedrag is schadelijk voor zowel slachtoffers als pesters.

De definitie van pesten wordt in het algemeen als volgt geformuleerd:

Stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een ander persoon fysiek, verbaal of psychische schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld.

Pesten richt zich tegen één persoon b.v. door schelden of door fysieke acties.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd aanspreken middels een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen;
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- briefjes doorgeven;
- beledigen;
- opmerkingen maken over kleding;
- buiten sluiten/ altijd als laatste gekozen worden/ isoleren;
- buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- op weg naar huis achterna rijden;
- naar het huis van het slachtoffer gaan;
- bezittingen afpakken;
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer;

Wat is plagen?

Plagen kan de sociale weerstand van kinderen vergroten. Er is geen slachtoffer en ook geen dader; beide partijen zijn even sterk. Vaak speelt humor een rol.

PESTEN	PLAGEN
machtsverschil	gelijkwaardigheid
hetzelfde slachtoffer	wisselend "slachtofferschap"
kwetsend	humoristisch
vaak/voortdurend	Af en toe

Wat is ruzie / meningsverschil?

Ruzie gaat over een bepaalde zaak en niet om het beschadigen van een persoon. Een ruzie of een meningsverschil kan uitgepraat worden.

3. Betrokkenen

We weten dat pesten overal voorkomt. Dus ook op onze school. Binnen de school hebben we meestal te maken met het pesten van kinderen door kinderen. Als een kind gepest wordt heb je te maken met 5 groepen. • de gepeste

- de pester
- de omstanders (meelopers en toekijkers)
- de leerkracht
- de ouders (wat zie/hoor/ervaar je en wat te doen... zie stappenplan in de bijlage)

Pesten is een groepsprobleem waarmee alle bovenstaanden geconfronteerd worden. Hulp dient aan alle groepen gegeven te worden.

4. Online pesten

Online pesten is een onderdeel van traditioneel pesten. Online pesten is pesten via internet of telefoon.

Vormen van online pesten;

- Beledigen via instagram, tiktok, facebook, snapchat etc. etc.
- Misleiden, roddelen, bedreigen via internet/smartphones (instagram, tiktok, facebook, snapchat etc.)
- Inbreken in iemands mailbox of chatprogramma
- Foto's of filmpjes op internet plaatsen zonder toestemming en met het doel de ander te kwetsen.
- Privégegevens op een openbare site plaatsen.

Het online pesten is meestal niet anders dan bij traditioneel pesten; het gaat vaak om uitschelden, belachelijk maken en buiten sluiten. De impact en de aanpak is wel anders. Kinderen die actief zijn op internet zijn letterlijk niet in beeld en gaan makkelijker de grens over van wat kan. Dit kan op school plaatsvinden, maar ook thuis. Het ruziën en pesten gaat zowel thuis als op school door. Pesten heeft effect op het schoolklimaat. Er ontstaat een onveilig klimaat, kinderen kunnen minder goed leren.

Juist om deze vorm van pesten te bestrijden en beter nog te voorkomen is medewerking van ouders van groot belang.

5. Internet, sociale media en de school

In basis geldt, dat voor alle online zaken dezelfde omgangsregels en afspraken gelden als in de fysieke wereld. Hieronder nog wat extra toelichting en verduidelijking.

Voor alle medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers geldt:

1. Er worden geen foto-, film- en geluidsopnamen van school gerelateerde situaties op de school- en/of persoonlijke sociale media gezet of doorgestuurd aan anderen of berichten gerepost, tenzij degenen die afgebeeld of hoorbaar zijn hiervoor uitdrukkelijk toestemming voor hebben gegeven. Er worden geen andere privacy gevoelige of persoonsgebonden gegevens op social media gedeeld zonder toestemming.
2. De betrokkene is persoonlijk verantwoordelijk voor de inhoud welke hij of zij publiceert op de sociale media (tenzij het bewezen is dat het om een fake-account gaat dat gemaakt is door iemand anders) en kan over ongepaste inhoud worden aangesproken door de school. Afhankelijk van de inhoud kan de school beslissen of er maatregelen getroffen worden.
3. Elke betrokkene dient zich ervan bewust te zijn dat de gepubliceerde teksten, reacties en uitlatingen voor onbepaalde tijd openbaar zullen zijn, ook na verwijdering van het bericht.
4. Op sociale media gaan we met elkaar om zoals omschreven staat in onze kernwaarden. Als fatsoensnormen worden overschreden (bijvoorbeeld: mensen pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, uitschelden, zwartmaken, belastende beelden doorsturen of anderszins beschadigen of ongewenst gedrag vertonen) dan zal er een gesprek met de leerkracht of directie plaatsvinden en indien nodig vervolgstappen worden genomen. We volgen daarbij de stappen zoals omschreven bij pesten in dit omgangsprotocol. Ook spreken we met elkaar af dat we niet online reageren op berichten of berichten delen die pornografisch, racistisch, discriminerend, beledigend of aanstootgevend zijn.
5. Op berichten van zogenaamde fake-accounts wordt niet gereageerd door school. In het geval van een fake-account met grensoverschrijdend gedrag, zoals hierboven genoemd is, kan er door de school een onderzoek worden gedaan naar de beheerder van het account en indien nodig kan de politie worden ingeschakeld.

6. Bij signalering van ongepast social media gebruik met kwetsende of schadelijke inhoud nodigen wij alle betrokkenen uit dit te melden aan school (directeur). Samen zorgen wij voor een veilig (online) schoolklimaat.

Meer informatie voor ouders en kinderen:

- <https://netwerkmediawijsheid.nl/netwerk/partners/stichting-de-kinderconsument/>
- [insta@socialmediajufstephanie](mailto:insta@socialmediajufstephanie.nl)
- [snap@social-mediajuf](mailto:snap@social-mediajuf.nl)
- [tiktok@socialmediajuf](mailto:tiktok@socialmediajuf.nl)

Gebruik van smartphones en smartwatches

Het gebruik van smartphones en smartwatches door kinderen is onder schooltijd niet toegestaan. Eventuele naar school meegenomen smartphones blijven achter in de tas of jas die in het opbergkastje wordt opgeborgen (en worden daar onder schooltijd niet uitgehaald), of de smartphones worden in het lokaal in een centrale la gelegd. Dit wordt door de leerkracht bepaald en met de groep afgesproken. De smartphone is tijdens schooltijd uitgeschakeld.

Dringende berichten kunnen worden doorgegeven via het telefoonnummer van de school. Alleen in zeer bijzondere gevallen kan na toestemming van de directie een uitzondering worden gemaakt.

De smartwatch mag alleen gebruikt worden om de tijd door te geven.

6. Maatregelen

Op school werken we vanuit pedagogische tact, het goede doen op het juiste moment, ook in de ogen van de leerling. We leren kinderen met elkaar om te gaan, samen te werken vanuit respect voor elkaar. Niet meteen oordelen, maar juist nieuwsgierig zijn naar de ander.

Ook besteden we elk jaar, bij de start van het schooljaar, aandacht aan de groepsvorming in de groep. De zogeheten Gouden Weken. De afspraken worden besproken en vastgelegd, kinderen leren weer, na de zomervakantie, hoe met elkaar om te gaan. Ze zitten immers of in een andere unit, of de groepsdynamiek is na de vakantie veranderd of er staat een nieuwe juf of meester.

Esmoreit is officieel een gecertificeerde Rots en Water school.

Ellen Woertman, Niña Venneman en Kirsten de Jonge zijn geschoolde Rots en Water trainers en zijn verantwoordelijk voor de coördinatie en borging.

Onze leerkrachten zijn geschoold.

Nieuwe leerkrachten worden ondersteund door de trainers en de geschoolde leerkrachten.

Mochten de nieuwe leerkrachten op Esmoreit een vaste aanstelling krijgen dan wordt hen een scholing aangeboden.

Rots en water is een sociale competentie training voor de alle leerlingen.

Het is een psychofysische training die zich richt op de ontwikkeling van sociale competenties, het voorkomen en aanpakken van pesten, weerbaarheid en seksueel geweld. Het programma van Rots en Water is in ons lesprogramma opgenomen.

Op Esmoreit nemen wij de volgende preventieve maatregelen om pesten te voorkomen:

- Wij leren de kinderen omgaan met vrijheid, keuzes en vrije situaties.
- In unit 2 en 3 is aandacht voor het gebruik van het internet en social media.
- Wij leren de kinderen samen te werken en zelf verantwoordelijkheidsgevoel te krijgen door zelf keuzes te maken en zelf daar de verantwoordelijkheden voor te dragen. De leerkracht observeert en stuurt dit zo nodig aan.
- Tijdens de kennismakingsgesprekken (de eerste 15 minuten gesprekken van het schooljaar) vragen leerkrachten aan ouders hoe de sfeer in de klas is en of ze wel eens signalen hebben opgepikt waar wij mee aan de slag moeten.
- Elke unit maakt met de leerkracht unitregels (afspraken) waarin de afspraken van school zijn verwerkt. **Deze hangen zichtbaar in de unit.**
- We bespreken indien nodig op elk gewenst moment de unit afspraken en de afspraken die gelden in school en op het schoolplein.
- Om de 8 à 10 weken bespreken wij de ontwikkeling van de kinderen in de IB-Unit gesprekken, dan wordt ook besproken hoe het met de kinderen in en buiten de groep gaat. Indien nodig worden er extra momenten ingepland.
- In unit 2.6 en unit 3 vullen de kinderen jaarlijks de Veiligheidsmonitor (tevredenheids vragenlijst) in. Dit is wettelijk ook verplicht.
- Vanaf unit 2.3 vult ieder kind 2 x per jaar zelfstandig een vragenlijst in op het gebied van sociaal en emotionele ontwikkeling. (IEP hart en handen)
- De leerkracht analyseert en bespreekt het volgsysteem van de leerkracht en van het kind samen met het kind.
- De sociaal en emotionele ontwikkeling wordt tijdens de 15 minuten gesprekken besproken met ouders.
- Vanaf unit 2.4 (leerjaar 4) kijken we dagelijks naar het Jeugdjournaal en bespreken de onderwerpen en de stelling gezamenlijk.
- Wanneer het ons niet lukt om het pestgedrag op te lossen zal externe ondersteuning worden ingeschakeld, passend bij de vraag vanuit de groep/leerkracht en/of ouders.

Wat wij van ouders verwachten:

- Ga naar de leerkracht als je signalen en/of vermoedens hebt dat er gepest word. Dit kan ook per e-mail.
- Maak 'pesten' bespreekbaar. Ga in gesprek met je kind. Stimuleer je kind dat het vertellen geen klikken is.
- Overdracht waarbij bijzonderheden gedeeld worden met de leerkracht (en).
- Vraag naar de sfeer in de groep.
- Omgangsprotocol staat planmatig op de agenda van de MR.
- In de OR vergadering staat een veilig schoolklimaat als vast punt op de agenda. Vanuit Esmoreit zit de IB-er en een leerkracht altijd een deel bij deze vergadering en worden bijzonderheden/signalen besproken.

Onze afspraken op Esmoreit zijn:

- We benaderen anderen zoals jezelf benaderd wil worden.
- We vertellen aan de leerkracht wanneer er iets gebeurt wat wij niet fijn of gevaarlijk vinden.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
- Word je gepest of heb je ruzie? Praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.

- We houden rekening met elkaar.
- We zorgen ervoor dat iedereen gezellig kan spelen.
- We zijn behulpzaam naar elkaar.
- We gaan netjes met alle spullen om.
- We zijn rustig in de school.
- We praten netjes met elkaar.
- We luisteren naar elkaar.
- We gunnen anderen ook iets.
- We houden onze handen thuis.

7. Melden van pesten;

Vanuit het 'gepeste' kind:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als **klikken**.

Vanaf unit 1 brengen we kinderen dit al bij: je mag niet klikken, maar..... *als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan vraag je hulp aan de leerkracht. Dit wordt niet gezien als klikken.*

Vanuit de medeleerling:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de **verantwoordelijkheid** heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. De leerling pest niet mee, maar meldt bij de leerkracht. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Vanuit de ouders/ verzorgers:

De inbreng van de ouders moet vooral zijn: het melden van pesten, het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het in overleg met school komen tot een gezamenlijke aanpak.

Vanuit de leerkracht:

Alle leerkrachten spreken indien nodig kinderen aan op hun gedrag. Dit wordt altijd aan de groepsleerkracht van het kind doorgegeven. Tevens worden de collega's geïnformeerd, zodat iedereen op de hoogte is van de gemaakte afspraken. Indien nodig wordt er extra pleinwacht ingezet en worden de betreffende kinderen extra in de gaten gehouden.

8. Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen:

Wanneer kinderen ruzie hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen. Door er met elkaar over te praten proberen ze het probleem helder te krijgen en te achterhalen wat er eigenlijk precies is gebeurd. Als ze er samen niet uit komen, dan gaat het kind naar de leerkracht.

Stap 2:

Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt vertelt hij/zij het probleem aan de juf of meester. De leerkracht checkt of de kinderen er samen uit zijn gekomen.

Stap 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken.

Na 2 incidenten worden ouders ingelicht. **Stap**

4:

Bij herhaaldelijke ruzie / pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en voert een gesprek met het kind dat pest / ruzie maakt, zodat duidelijk wordt dat dit gedrag hier niet op school getolereerd

wordt. Ook wordt de naam van de ruziemaker /pester en het gepeste kind in het LeerlingAdministratie-Systeem (LAS) van ParnasSys genoteerd. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een oplossing.

Het wordt in het team gemeld, zodat alle leerkrachten op de hoogte zijn.

We zoeken een passende consequentie wanneer regels overtreden worden.

Zoals bijvoorbeeld:

- door gesprek: bewustwording voor wat hij of zij met het gepeste kind uithaalt;
- afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde;
- een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem;
- een of meerdere pauzes binnen blijven;
- de leerling naar huis laten bellen om te vertellen wat er gebeurd is en na laten blijven tot de andere kinderen naar huis vertrokken zijn.

Bovenstaande wordt ook met de ouders besproken. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd en is ook noodzakelijk om een einde aan het probleem te maken.

De school heeft alle activiteiten vastgelegd in ParnasSys en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. Mocht dit toch niet leiden tot een goed resultaat, dan kan bij aanhoudend pestgedrag deskundige hulp worden ingeschakeld door de leerkracht of door de ouders zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk. Wordt het probleem niet opgelost, dan kunnen ouders ook contact opnemen met de vertrouwenspersoon.

In extreme gevallen wanneer de veiligheid voor de kinderen, zichzelf of de leerkracht niet meer gewaarborgd is, kan een kind geschorst of verwijderd worden. Dit gebeurt in overleg met het Bevoegd Gezag van Mijnplein, de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar.

Tips en adviezen over pesten:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat of op de sport, probeert u contact op te nemen met de ouders of de leiders van de sportvereniging om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste met de leerkracht bespreken.
- U kunt altijd contact opnemen met de school, en samen met school een oplossing proberen te vinden.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind om weerbaar te zijn (nee zeggen mag, letterlijk stevig in je schoenen staan).
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.

- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Elk kind kan gepest worden of zelf pesten
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Tips en adviezen m.b.t. gebruik social media:

Wat kun je als ouder doen?

- Kijk met je kind mee op de telefoon en andere devices
- Ga regelmatig in gesprek met je kind en maak 'online zaken offline'.
Bijvoorbeeld: Wat je nu plaatst op insta, zou je dat ook bij de burens in de brievenbus stoppen?
Wat je post, zou je dat ook tegen iemand zeggen?

Zo nee, waarom dan wel posten?

- Bespreek wie je vrienden zijn.
- Bespreek wat je op internet aan info zet.
- Check af en toe de geschiedenis.
- Wanneer een kind iets meldt, wordt niet boos. Bespreek samen wat er is gebeurd en wat gedaan kan worden om zaken op te lossen.

Schematische weergave van dit protocol

Onderwerp	Bedoeling	Gedrag / interventie	effect
Preventief handelen	Voorkomen van pestgedrag.	Gouden weken start schooljaar Rots en Water Bespreken afspraken m.b.t. gebruik smartphones en chromebooks. Bespreken stappenplan indien pesten wordt ervaren.	Insteken positieve groepsdynamiek
Curatief handelen	Herstel van gedrag en komen tot een positieve duurzame omgang.	Vier stappen aanpak (zie blz. 6) Bepalen extra pleinwacht. Rots en water Inzet externe specialisten (bijv. GGD, gedragsspecialist).	Kinderen, gepeste en pester(s) en ook de ouder(s) en leerkracht(en) worden en voelen zich gesteund in herstel van de groepsdynamiek. Herstel groepsdynamiek en onderlinge relatie.
Escalatie	Herstel van gedrag en komen tot een positieve duurzame omgang.	In overleg met externe specialist stappenplan opstellen met alle betrokkenen. Goede, open en directe communicatie met alle betrokkenen. Verwachtingen duidelijk voor iedereen, kind(eren), ouder(s), leerkracht(en), directie.	Kinderen, gepeste en pester(s) en ook de ouder(s) en leerkracht(en) worden en voelen zich gesteund in herstel van de groepsdynamiek. Herstel groepsdynamiek en onderlinge relatie.
Social media	Duidelijke verwachtingen van hetgeen wel/niet is toegestaan. Om de 3 jaar ouderavond social media (ouders unit 2 en 3) Laten zien wat er allemaal mogelijk is en wat kinderen dus kunnen doen en wat zij kunnen zien: Challenges, Artificial Intelligence, nieuwste ontwikkelingen, etc.	Alleen educatief gebruik van chromebooks / mobile telefoons. Informerende waar informatie te vinden is. Bespreken wettelijke regelgeving m.b.t. social media en misbruik.	Kinderen, ouders en leerkrachten kennen de afspraken en de regelgeving en daarmee hun verantwoordelijkheid, zowel in als buiten school(tijd).

